

Integrale crisisjeugdzorg

Wat beschrijft deze zorgstandaard?

De zorgstandaard Integrale crisisjeugdzorg beschrijft de landelijke afspraken die gemaakt zijn over integrale triage en beoordeling van crisissituaties bij jeugdigen, uitgevoerd door jeugdprofessionals.

Voor wie is de zorgstandaard bedoeld?

De zorgstandaard is bedoeld voor jeugdigen, hun naasten, jeugdprofessionals en beleidsmakers. Het richt zich op jeugdigen die zich in een crisissituatie bevinden. Daarbij gaat het over jeugdigen tot 18 jaar, maar dit kan (inhoudelijk) ook tot 23 jaar van toepassing zijn.

Wat is integrale crisisjeugdzorg?

Bij integrale crisisjeugdzorg werken verschillende disciplines uit de jeugdzorg (namelijk: jeugd- en opvoedhulp, jeugd-ggz en jeugdbescherming (gecertificeerde instelling)) binnen een integrale crisisdienst met elkaar samen om de crisis van een jeugdige en/of gezin te beoordelen. Integrale crisisjeugdzorg is er op gericht om:

- Kennis en kunde van de verschillende disciplines te verbinden én;
- Tegelijkertijd de eigen expertise te behouden.

Wat is een crisis?

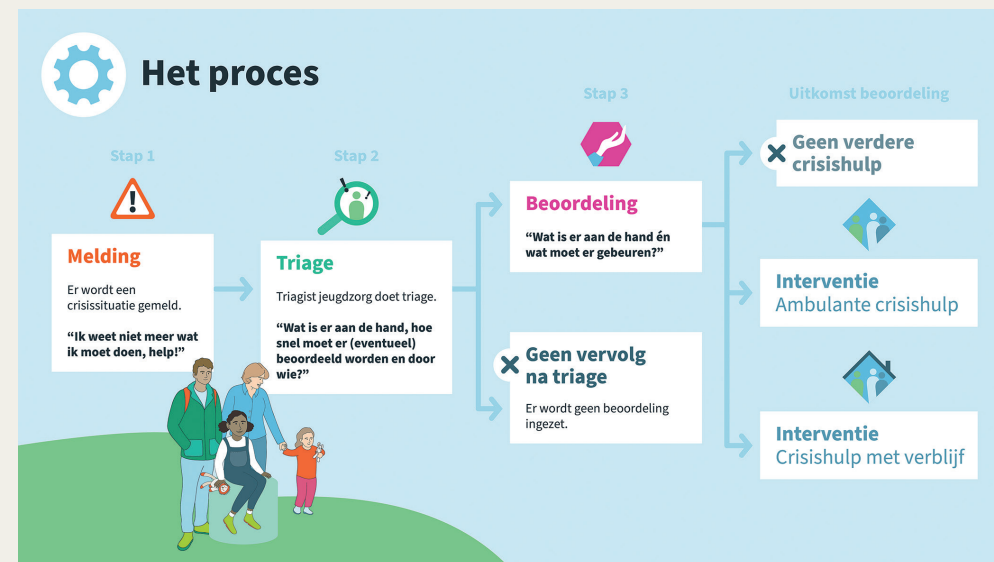
Een crisis is:

- Een acute en ernstige verstoring van het alledaagse functioneren van een jeugdige of gezin.
- Een extreme situatie: een gezin belandt van een 'hanteerbare situatie' in 'totale ontredde'.
- Vaak gerelateerd aan het verergeren van bijkomende problemen in de situatie (zoals een gebrek aan sociale ondersteuning of financiële en materiële problemen).

Hoe en wat iemand als crisis ervaart hangt niet alleen af van een theoretische definitie: wat een jeugdige, ouder of betrokken hulpverlening als crisis ervaart, kan door een jeugdprofessional anders beoordeeld worden. Er zit een verschil tussen persoonlijke beleving van een situatie en een professionele afweging van de aard, ernst en urgentie van een situatie. Bewustzijn van dit mogelijke verschil van perspectief is van groot belang.

Processtappen bij een crisis

In de zorgstandaard worden de volgende processen beschreven: melding, triage en beoordeling. Ook worden de mogelijke uitkomsten van beoordeling gedefinieerd. Het proces wordt hieronder visueel weergegeven.

Stap 1: Melding

Iedereen kan een crisis melden bij de integrale crisisdienst. Belangrijkste kernpunten bij deze processtap zijn:

- Contactgegevens van de integrale crisisdienst zijn gemakkelijk te vinden
- Snel bereikbaar via telefoon
- Korte wachttijden

Stap 2: Melding

Triage houdt in dat de aard en urgentie van de melding snel en gestructureerd in kaart wordt gebracht met als doel om een antwoord te kunnen geven op de volgende vragen:

- Moet er een verdere beoordeling plaatsvinden door jeugdprofessionals en zo ja;
- Hoe snel moet deze beoordeling plaatsvinden (urgentie)?
- Door welke disciplines moet deze beoordeling worden gedaan?

Integrale crisisjeugdzorg

Voor het bepalen van de urgentie wordt gebruik gemaakt van de volgende **triagecriteria**:

- Acute onveiligheid jeugdige (door toedoen van omgeving)
- Suïcidaliteit
- Agressie
- Verwardheid

Voor het bepalen van de disciplines die nodig zijn om de verdere beoordeling van de situatie uit te voeren, wordt gekeken naar de volgende criteria:

- Context
- Reeds betrokken hulpverlening
- Juridisch kader

Er is een **triagewijzer** ontwikkeld met 8 stappen:

1. Contact leggen en uitsluiten somatiek
2. Verkennen hulpvraag en urgentiebepaling
3. Context uitvragen
4. Verkennen betrokken hulpverlening en juridisch kader
5. Samenvatten hulpvraag
6. Bepalen actie op basis van urgentie en bepalen type beoordelaar
7. Toets bij melder
8. Concrete afspraken over vervolg na triage

Stap 3: Beoordeling

Na de triage besluit de triagist of een beoordeling nodig is. De triagist besluit ook waar deze moet plaatsvinden (zo thuis mogelijk) en door welke twee disciplines dit zal worden gedaan. De beoordeling vindt duaal plaats. Dat wil zeggen: de beoordeling wordt uitgevoerd door twee van de volgende drie disciplines:

- Jeugd- en opvoedhulp
- Jeugd-ggz
- Jeugdbescherming (gecertificeerde instelling)

Mogelijke uitkomsten van de beoordeling

Na de beoordeling zijn drie typen vervolgttrajecten mogelijk:

- Er is geen verdere crisishulp nodig; jeugdige en gezin kunnen zelfstandig verder of worden (terug)verwezen naar al betrokken/reguliere hulpverlening.
- Er is verdere ambulante crisishulp nodig.
- Er is verdere crisishulp met verblijf nodig; er is hulp nodig die niet thuis geboden kan worden of er is onveiligheid door personen.

Organiseren van de integrale crisisdienst voor jeugd

De gemeenten en aanbieders in de 42 jeugdregio's dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor het opzetten en bemensen van de integrale crisisdienst voor jeugd. Vanwege de grote hoeveelheid regio's is het te complex om op landelijk niveau gedetailleerde afspraken te maken die passen zijn voor iedere regio. **Dát** er per regio afspraken worden gemaakt in een regioplan, **waarover** en door **wie**, is op landelijk niveau afgesproken door middel van deze zorgstandaard. De samenwerkende partijen in de regio's zijn vervolgens vrij in **wát** zij exact met elkaar afspreken. Deze samenwerking wordt jaarlijks geëvalueerd.

Na publicatie van de zorgstandaard volgt eerst een praktijkonderzoek, geïnitieerd en uitgevoerd door Akwa GGZ. De resultaten uit dit onderzoek dienen als uitgangspunt voor het daarna op te stellen implementatieplan.

Gezamenlijke taal en procesduiding ondersteunen de samenwerking

Het expliciteren van de verschillende processtappen bij een crisissituatie geeft, samen met gezamenlijke definities, de verschillende betrokkenen handvatten om met elkaar het gesprek aan te gaan. Het voorziet in een gezamenlijke taal voor het gesprek tussen jeugdprofessionals uit verschillende disciplines binnen de jeugdzorg. In deze zorgstandaard is geprobeerd om zoveel mogelijk duidelijke en waar mogelijk neutrale begrippen te gebruiken, om zo eenzelfde taal te kunnen gaan hanteren.